

แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

วุฒิสักดิ์ คำมา^{1*} ภูมิพัฒน์ รักพรหมมงคล²

¹นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

*Corresponding author e-mail: ajbossanova@gmail.com

(Received: 15 February 2024, Revised: 15 March 2024, Accepted: 16 March 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา เปรียบเทียบและหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.992 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 17 ท่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ ร้อยละ จัดลำดับ และการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด คือ มนุษย์สัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ การคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) การหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า 3.1) เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา 3.2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมความร่วมมือ สนับสนุนระหว่างหน่วยงานภายนอกเพื่อการจัดการศึกษา 3.3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมอบหมายงานที่ทำท้าทายให้ตรงความสามารถของแต่ละคน 3.4) เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาและให้ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา 3.5) เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการสร้างทีมงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมกำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนาทักษะผู้บริหาร; ทักษะการบริหารสถานศึกษา; ศตวรรษที่ 21

Development Guideline for School Administration Skills in the 21st Century of School Administrators Under Phichit Primary Education Service Area Office 1

Whuttisak Camma^{1*} Poompipat Rukponmongkol²

Master of Education in Educational Administration, Kamphang Phet Rajabhat University

Lecturer of Faculty of Education, Kamphang Phet Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: ajbossanova@gmail.com

(Received: 15 February 2024, Revised: 15 March 2024, Accepted: 16 March 2024)

ABSTRACT

The objective of this research is to study, compare and find ways to develop school administration skills in the 21st century of school administrators. The sample group used in the research was 285 people. The research instrument was a questionnaire. It has an Index of item objective congruence (IOC) between 0.80-1.00 and a reliability value of 0.992. Information providers include: 17 experts in successful educational institution administration Under the Phichit Primary Educational Service Area Office 1 and Phichit Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a structured interview. Data were analyzed using statistical packages. Find the mean and standard deviation. Frequency distribution, percentage, ranking and finding one-way variance (One Way ANOVA) The research results found that 1) Educational institution administration skills in the 21st century Overall and each aspect. Overall, the average level is at a high level. When considering each aspect It was found that the aspect with the highest average level was human relations and the aspect with the lowest average level was creativity, respectively. 2) Comparison of educational institution administration skills in the 21st century. Classified according to the size of the educational institution. Found that there was no difference. 3) Finding ways to develop educational institution administration skills in the 21st century. According to expert opinion It was found that 3.1) Educational areas should organize training to develop the English communication skills of educational institution administrators. 3.2) Educational institution administrators should promote cooperation. Support between external agencies for educational management. 3.3) Educational institution administrators should assign challenging tasks that match each person's abilities. 3.4) Educational areas should organize training, development and knowledge on the use of technology and digital for educational institution administrators. 3.5) Educational areas should organize training to develop educational institution administrators to have the ability to build teams. Provide an opportunity for personnel to jointly set goals. and vision to suit changing circumstances.

Keywords: Development guidelines executive skills; Educational Institution Administration Skills; 21st Century

บทนำ

จากสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลง ที่นานาประเทศทั่วโลกต้องใช้กลยุทธ์ต่างๆ ทั้งในด้านความร่วมมือ และการแข่งขันด้านสินค้าและบริการ เพื่อความอยู่รอดและผลประโยชน์ ของประเทศ โดยเฉพาะการก้าว เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ที่มีการเปิดเสรีด้านการค้าและบริการ เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ประเทศ ทั่วโลก กำลังตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องเร่งพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพเทียบ มาตรฐานสากลและกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนากำลังคนสู่มาตรฐานสากล คือ การพัฒนาระบบ การศึกษาซึ่งเป็นรากฐาน ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญ ในการเชื่อมโยงและสร้างความร่วมมือระหว่างการศึกษา กับ ทุกภาคส่วนได้ อีกทั้งการศึกษานอก ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอด ชีวิตตามทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้คนไทยที่มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ รวมทั้งการมองเห็นถึงเส้นทางการเรียนรู้และ ความก้าวหน้าอย่าง ชัดเจน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) การศึกษานั้นเป็นเครื่องมือสำคัญใน การพัฒนา บุคคลให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน และเหมาะสมกับกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษานั้นมีความสำคัญ สามารถสร้างความได้เปรียบเพื่อ การแข่งขัน อย่างมั่นคงในเวทีโลกภายใต้ระบบ เศรษฐกิจและสังคมในยุคปัจจุบัน ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนา การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทัน การ เปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับอัตลักษณ์ ของ ประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ ชีตความสามารถ ของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สะท้อนกับความต้องการ ของตลาดงานและการ พัฒนาประเทศ โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) ได้แก่ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติโดยแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้ได้กำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน ให้สนองและรองรับความท้าทาย ที่ ประเทศไทยต้องเผชิญ โดยให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลัก ของการขับเคลื่อนประเทศ หรือเรียกว่า “คน ไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของ โลกศตวรรษที่ 21” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

จากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ดำเนินงานตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ได้ขับเคลื่อน นโยบายสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์(Vision) คือ “สร้างทุนมนุษย์ สู่วิถีอนาคต วิถีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล” มีการกำหนดพันธกิจไว้ดังนี้ 1) จัด การศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ 3) พัฒนาข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ประสานส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สู่เป้าหมายคุณภาพสู่วิถีนาคต 5) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลและขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่ความเป็นเลิศ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการพัฒนา มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพและมีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีจิตวิญญาณความเป็นครู รู้ทันโลก มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ เป็นผู้เชี่ยวชาญ และนวัตกรรม (Experts & Innovators) ที่ทำหน้าที่ที่ปรึกษา(Mentors & Coach) สามารถสร้างสถานการณ์ และร่วมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ และเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สถานศึกษามีห้องเรียนคุณภาพ จัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (Active learning) การใช้ STEAM ศึกษา และส่งเสริมความสามารถด้านดิจิทัล (Digital literacy) ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน ชุมชนสังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรากฏผลการดำเนินงาน ด้านโอกาสทางการศึกษา มีการสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กทุกประเภท ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จัดการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้เด็กสามารถเข้าเรียนได้และลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ด้านคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ ทั้งในด้านการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยในการจัดการเรียนรู้เพื่อพร้อมรับสภาพการเปลี่ยนแปลงที่มีการแข่งขันทางด้านเทคโนโลยีมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุหลักนั้น เกิดมาจากคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานของผู้ว่า ไม่เป็นไปตามวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทำให้องค์กรขาดการพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมนานาประเทศในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาผู้เรียนไม่บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรแกนกลางและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านการพัฒนาองค์กรให้มีความสะดวกทางด้านการให้บริการและเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1, 2566)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น อาจจะมีปัญหาสำหรับผู้บริหารที่ยังไม่สามารถปรับตัวเข้ากับยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ขาดทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารในองค์กรและ หน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ จะต้องมีความรู้ในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ดังนั้นจึงสนใจศึกษาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

พิจิตร เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

ขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ขอบเขตการวิจัย ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านการสื่อสาร 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล 5) ทักษะด้านวิสัยทัศน์

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565 จาก 132 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 1,071 คน

2.2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนครูทั้งสิ้น 285 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 34 คน และครู 251 คน ได้มาโดยวิธีการ

สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 เลือกแบบเจาะจงให้ผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มครูจากโรงเรียนที่สุ่มได้อย่างมีสัดส่วน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1

2. ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ขนาดสถานศึกษา

1. ขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 120 คน)
2. ขนาดกลาง (นักเรียน 120 - 719 คน)
3. ขนาดใหญ่ (นักเรียน 720 คนขึ้นไป)

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์จากเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ขอบเขตการวิจัย ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านการสื่อสาร 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล 5) ทักษะด้านวิสัยทัศน์

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 17 ท่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 2 โดยมีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษา ที่เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 ท่าน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษา ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่นระดับประเทศ จำนวน 9 ท่าน 3) ศึกษาในเทศก์ ที่มีประสบการณ์บริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 ท่าน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565 จาก 132 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 1,071 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครจซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนครูทั้งสิ้น 285 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 34 คน และครู 251 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งประชากรเป็นชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา ทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละขนาดโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 30 เลือกแบบเจาะจงให้ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มครูจากโรงเรียนที่สุ่มได้ตามสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ แบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Multiple Choice) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ ประกอบด้วย ด้านการสื่อสาร จำนวน 10 ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ ด้านการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 10 ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล จำนวน 10 ข้อ และด้านวิสัยทัศน์ จำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 50 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามไปส่งกลุ่มตัวอย่างโดยตรง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้ทั้งหมด 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติและรายงานผลการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับกลับคืนมา คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยความถี่ (f) และร้อยละ (%)
3. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ใช้สถิติทดสอบ F-test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของ เชฟเฟ (Scheffe')

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ผู้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 17 ท่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยมีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้บริหารการศึกษา ที่เป็นผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 5 ท่าน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์บริหารสถานศึกษา ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่นระดับประเทศ จำนวน 9 ท่าน 3) ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์บริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์

สำหรับแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 และนำข้อคำตอบเกี่ยวกับทักษะการบริหารสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานอยู่ใน 3 อันดับท้ายมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขต และแนวทางในการออกแบบ สัมภาษณ์

2. นำผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 เกี่ยวกับทักษะและผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 และผล การเปรียบเทียบ เพื่อวางกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีแนวทางพัฒนาที่มี ประสิทธิภาพต่อไป

3. ร่างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตัวแปรที่จะทำการศึกษา และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไข และปรับปรุงให้เรียบร้อย

4. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสัมภาษณ์

2. นัดหมายล่วงหน้ากับผู้ให้ข้อมูลก่อนไปสัมภาษณ์

3. นำหนังสือและแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองตามแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาทักษะการ บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปิจิตร เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทาง พัฒนาการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ และจัดลำดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	96	33.68
หญิง	189	66.32
รวม	285	100.00
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	34	11.93
ครู	251	88.07
รวม	285	100.00
3. วิทย์ฐานะ		
ไม่มีวิทย์ฐานะ	136	47.72
ชำนาญการ	41	14.38
ชำนาญการพิเศษ	108	37.89
รวม	285	100.00
4. ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	112	39.30
5-10 ปี	42	14.74
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	131	45.96
รวม	285	100.00
5. ขนาดสถานศึกษา		
สถานศึกษาขนาดเล็ก	71	24.91
สถานศึกษาขนาดกลาง	164	57.55
สถานศึกษาขนาดใหญ่	50	17.54
รวม	285	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.32 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.68 จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ส่วนใหญ่เป็นครู คิดเป็นร้อยละ 88.07 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.93 จำแนกตามวิทย์ฐานะ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีวิทย์ฐานะ คิดเป็นร้อยละ 47.72 รองลงมาชำนาญการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 37.89 และชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 14.38 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.96 รองลงมาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.30 และ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.74 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาด

กลาง คิดเป็นร้อยละ 57.55 รองลงมาเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 24.91 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 17.54 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีรายละเอียดผลวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการสื่อสาร	4.43	0.37	มาก
2	ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.51	0.60	มากที่สุด
3	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.39	0.57	มาก
4	ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.40	0.56	มาก
5	ด้านวิสัยทัศน์	4.46	0.61	มาก
รวม		4.44	0.48	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	.56	2	.28	2.016	.135
	ภายในกลุ่ม	39.36	282	.14		
	รวม	39.92	284			
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.24	2	.62	1.695	.185

ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ						
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่		SS	df	MS	F	Sig.
การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1						
	ภายในกลุ่ม	103.02	282	.37		
	รวม	104.26	284			
3. ด้านการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.15	2	.08	.227	.797
	ภายในกลุ่ม	92.44	282	.33		
	รวม	92.59	284			
4. ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	.18	2	.09	.277	.758
	ภายในกลุ่ม	90.80	282	.32		
	รวม	90.98	284			
5. ด้านวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.70	2	.35	.941	.391
	ภายในกลุ่ม	105.10	282	.37		
	รวม	105.80	284			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.91	2	.05	.194	.824
	ภายในกลุ่ม	65.93	282	.23		
	รวม	66.02	284			

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. การหาแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน ดังนี้

3.1 ด้านการสื่อสาร พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารในที่ประชุมสาธารณะแบบมืออาชีพ และผู้บริหารควรเตรียมความพร้อมก่อนพูดในที่ประชุม เตรียมตั้งคำถามและเตรียมพร้อมในสิ่งที่ต้องตอบหรือนำเสนอ พูดอย่างมั่นใจและน้ำเสียงที่เข้มแข็งชัดเจน มีจังหวะหยุดพักหายใจระหว่างการพูดบ้าง มีการสรุปจบประเด็นในเรื่องที่สื่อสารในที่ประชุมตามลำดับ

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมความร่วมมือสนับสนุนระหว่างหน่วยงานภายนอกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน เพื่อการจัดการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารควรใช้หลักเหตุผล ถูกต้องยุติธรรม บนฐานข้อมูลที่ครบถ้วนในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง เปิด

โอกาสให้ทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็น และผู้บริหารควรบริหารโดยใช้วิธีการร่วมมือในสถานการณ์ที่ความขัดแย้งเกิดจากความแตกต่างและหลากหลายทางความคิด ผู้บริหารจะต้องใช้ กลยุทธ์ในการทำให้คู่ขัดแย้งเกิดการยอมรับซึ่งกันและกันในเชิงเหตุผล จัดให้มีการอภิปราย อธิบาย มุ่งตอบ ความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้มากที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความร่วมมือที่ดี ตามลำดับ

3.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรมอบหมายงานที่ท้าทายให้ตรงกับความสามารถของแต่ละคน สนับสนุนการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบระดมความคิด รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารควรให้อิสระในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างเต็มความสามารถ และผู้บริหารควรให้กำลังใจและชื่นชมในการทำงานของบุคลากร เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการคิดสร้างสรรค์หรือการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตามลำดับ

3.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ การจัดอบรมพัฒนาและให้ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลสำหรับสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษารูปแบบออนไลน์ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องตระหนัก รู้และเข้าใจ มองเห็นคุณค่าของการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในการบริหารงาน และผู้บริหารควรจัดหาระบบเทคโนโลยีและดิจิทัลด้านอุปกรณ์ให้สะดวกและเพียงพอต่อการใช้งาน ตามลำดับ

3.5 ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่ ควรพัฒนาผู้บริหารให้มีความสามารถในการสร้างทีมงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมกำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลง รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างวิสัยทัศน์ โดยการใช้ทักษะความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กร โดยให้บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการศึกษาสภาพและบริบทขององค์กรทั้งภายในและภายนอก รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ การใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และมีการพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ซึ่งนำไปสู่ความร่วมมือกันในการทำงานเป็นทีม มีการระดมความคิดในการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง อีกทั้งปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก แต่สำหรับด้านความคิด

สร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษายังขาดความเชื่อมโยงการทำงานกับความรู้ใหม่ๆ ที่จะสามารถนำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ โมलगาม (2564) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเมื่อเราพิจารณาระดับทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารเจรจา โน้มน้าวให้ผู้รับฟังคล้อยตาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญในการสื่อสารภาษาอังกฤษ เหตุเพราะไม่ค่อยได้ใช้ภาษาอังกฤษในการบริหารงาน จึงไม่จำเป็นต้องพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ แต่ความเป็นจริงแล้วความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความสำคัญในการเรียนรู้และค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ที่หลากหลายช่องทางทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาที่มีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีไปอย่างรวดเร็ว เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเรียนรู้ ปรับตัว และรับมือต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาได้จัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัยยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แพรดาว สอนงพันธ์ (2557) ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็นเข้าใจง่าย สื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนได้เป็นอย่างดี สามารถเจรจา ต่อรอง โน้มน้าว และเกลี้ยกล่อม เพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบและสามารถสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเป็นผู้บริหารจำเป็นต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้กับผู้ร่วมงาน จึงจะสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานรวมถึงการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กรได้อีกด้วย ในปัจจุบันมีภาระงานที่ต้องทำงานร่วมกันทั้งกับครูที่โรงเรียน ชุมชน วัด หรือโรงเรียนใกล้เคียงการที่ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เข้าใจความแตกต่าง ย่อมทำงานกับผู้อื่นได้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ พลประเสริฐ (2559) ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือของ

ทุกภาคส่วน การที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องย่อมส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาของตนเอง

1.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในปัจจุบันรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคม จึงเกิดการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อวางแผนการพัฒนาสถานศึกษาด้วยความหลากหลาย รวมทั้งมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนทันสมัย โดยต้องคำนึงถึงบริบทของชุมชน และการนำชุมชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนา เพื่อยกศักยภาพขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง กรุงชาติ (2561) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันมีการเปิดกว้างทางความคิด และปรับตัวเข้ากับสังคมปัจจุบัน มีการคิดวิเคราะห์ วางแผนการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ในรูปแบบออนไลน์ รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในปัจจุบันจำเป็นต้องมีการฝึกทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ให้เกิดความชำนาญ โดยได้ผู้บริหารจะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจากทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่เสมอ เพราะเทคโนโลยีดิจิทัล มีบทบาทสำคัญในการทำงานทุกแง่มุม ทั้งการบริหาร การสื่อสาร การเรียนการสอน และยังเป็นช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้กับทางโรงเรียน รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาองค์การทำให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนองค์การไปสู่ความสำเร็จได้ในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวรรณ จิตต์ปราณี (2559) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบสารสนเทศของโรงเรียน ทำให้เกิดความถูกต้อง และรวดเร็วในการรับส่งข้อมูล

1.5 ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติจากน้อยไปหามาก ได้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักการมีส่วนร่วมปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงของชุมชนและสังคม รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ในการพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร

สถานศึกษาในปัจจุบันได้รับการส่งเสริมพัฒนาในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของหน่วยงานขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม เพื่อให้บุคลากรยึดถือและปฏิบัติอย่างมีระบบ เพื่อความก้าวหน้าและความสำเร็จของหน่วยงาน โดยการสื่อสารโน้มน้าวจูงใจกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรที่เป็นผู้ตามเกิดความเข้าใจต่อวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น มีความผูกพันต่อ วิสัยทัศน์ และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารกำหนดภาพในอนาคตที่พึงประสงค์และชัดเจนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3) มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสภาพการณ์ของโรงเรียนและ 4) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอภิปรายกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่เสมอทั้งก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและหลังเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์เป็นโค้ชคอยให้คำแนะนำในการบริหารจัดการสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารจากสถานศึกษาขนาดแตกต่างกันมีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาจากต้นสังกัด คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการอบรมพัฒนาผู้บริหารอยู่เสมอ

3. แนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน ดังนี้

3.1 ด้านการสื่อสาร พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้บริหารสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดอบรมเพื่อทักษะการสื่อสารในที่ประชุมสาธารณะแบบมีอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ และไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการบริหารสถานศึกษา แต่แท้ที่จริงแล้วนั้นถ้าผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก็จะมีช่องทางในการสืบค้นและหาความรู้ใหม่ๆ ผ่านเว็บไซต์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้ ดังนั้นผู้บริหารควรฝึกทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยตนเองโดย ให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาช่วยเป็นโค้ช ควรส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนได้รับการพัฒนาภาษาอังกฤษด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สนองฝัน (2557) พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็นเข้าใจง่าย สื่อสาร

ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนได้เป็นอย่างดี สามารถเจรจา ต่อรอง โน้มน้าว และเกลี้ยกล่อม เพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน

3.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมความร่วมมือ สนับสนุนระหว่างหน่วยงานภายนอกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน เพื่อการจัดการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องมีการบูรณาการความรู้จากหน่วยงานภายนอก เปิดโอกาสให้ชุมชน และหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อความหลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ พลประเสริฐ (2559) พบว่า การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องอาศัย ความร่วมมือของทุกภาคส่วน การที่ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องย่อมส่งผลต่อการพัฒนา สถานศึกษาของตนเอง

3.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรมอบหมายงานที่ ทำทายให้ตรงกับความสามารถของแต่ละคน สนับสนุนการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบ ระดมความคิด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ งานที่ทำทายความสามารถของแต่ละบุคคลจะเป็นแรงกระตุ้นให้ เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการทำงานโดยความร่วมมือและระดมความคิดจะนำไปสู่การเกิดวิธี ปฏิบัติงานหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อองค์กร ทำให้องค์การประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ บุญส่ง กรุงชาติ (2561) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันมีการเปิดกว้างทางความคิด และ ปรับตัวเข้ากับสังคมปัจจุบัน มีการคิดวิเคราะห์ วางแผนการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น

3.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ การจัดอบรมพัฒนาและ ให้ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลสำหรับสำหรับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริม การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษารูปแบบออนไลน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โลกในยุคปัจจุบัน แข่งขันกันด้วยการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล องค์กรใดที่สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและดิจิทัลได้มาก และเกิดประโยชน์สูงสุด ก็จะสามารถทำให้องค์การนั้นประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควร หมั่นศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้วิธีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์เพื่อความสะดวกในการ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดการศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวรรณ จิตต์ปราณี (2559) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบสารสนเทศของโรงเรียน ทำให้เกิด ความถูกต้อง และรวดเร็วในการรับส่งข้อมูล

3.5 ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่ ควรพัฒนาผู้บริหารให้มี ความสามารถในการสร้างทีมงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรร่วมกำหนดเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับ สภาวะการณ์การเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ มีความ สามารถในการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้เหมาะสมกับ การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563) พบว่า วิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ผู้บริหารกำหนดภาพในอนาคตที่พึงประสงค์และชัดเจนให้บรรลุเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ 2) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 3) มีการวิเคราะห์และ

สังเคราะห์ข้อมูลสภาพการณ์ของโรงเรียนและ 4) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมอภิปรายกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของโรงเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาด้านนโยบาย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรนำแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มาปรับใช้ในการสร้างนโยบายเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาองค์กร

สถานศึกษา ควรนำแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการสร้างความสามารถในการสื่อสาร การบริหารจัดการความขัดแย้ง ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์นำไปสู่นวัตกรรม การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ความสามารถในการปรับวิสัยทัศน์ เพื่อนำมาพัฒนางาน พัฒนาบุคลากร และพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานการศึกษา

3. นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาบุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำแนวทางพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองไม่ว่าจะในเรื่องของสร้างความความสามารถในการสื่อสาร การบริหารจัดการความขัดแย้ง ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์นำไปสู่นวัตกรรม การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ความสามารถในการปรับวิสัยทัศน์หรือการเป็นผู้นำในสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรักความศรัทธาในตัวผู้บริหารเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.

พิจิตร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1.

ทัศนีย์ โมลางาม. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

บุญส่ง กรุงชาลี. (2561). การศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

พรทิพย์ พลประเสริฐ. (2559). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนครพนม.

พรทิพย์ มงคลเสถียร. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

แพรวดาว สอนง้วน. (2557). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิวรรธณ จิตต์ปรานี. (2561) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค

Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measuremen, 30, 607-610.